

Nr 50.

Ankom till riksdagens kansli den 15 mars 1937 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag till byggnadsarbeten, avseende ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

1:o) **Uppförande av en magasinsbyggnad för statens etnografiska museum.** I enlighet med det förslag, som av Kungl. Maj:t framlagts uti propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 under utgifter för kapitalökning (bilaga 7, punkt 1, sid. 1—8 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1937), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av en magasinbyggnad för statens etnografiska museum* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 160,000 kronor.

2:o) **Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 8—11) och under hänvisning till vad departementschefen i ämnet anført hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 1,101,000 kronor.

3:o) **Uppförande av en byggnad för botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 11 och 12) och under hänvisning till vad departementschefen i ämnet anført hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av en byggnad för botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

4:o) **Uppförande av en växthusbyggnad för den botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, sid. 12—14) får utskottet, som skulle hava funnit det önskvärt, att de för-

ändringar i den ursprungliga byggnadsplanen, som förorsakat de merkostnader, för vilkas täckande nu erfordras särskilt anslag, på ett tidigare stadium blivit föremål för statsmakternas bedömande, hemställa,

att riksdagen må till *Uppförande av en växthusbyggnad för den botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 22,000 kronor.

5:o) **Uppförande av byggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, sid. 14—23) föreslagit riksdagen att till uppförande av byggnad för fysiska institutionen vid universitet i Lund för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att *universitetskanslern* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att bevilja ett anslag av 1,150,000 kronor till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av byggnadsstyrelsen uppgjort förslag av nybyggnad för den fysiska institutionen vid Lunds universitet samt byggnadens inredning m. m. Över byggnadsstyrelsens förslag hava tillstyrkande utlåtande avgivits — förutom av kanslern — jämväl av vederbörande universitetsmyndigheter i Lund ävensom av professorn vid Uppsala universitet M. Siegbahn.

Departementschefen har för egen del anført:

»Jag har förut denna dag (jämför punkterna 70 och 77 i åttonde huvudtiteln) tillstyrkt, att medel skulle anvisas för upprättande av byggnadsplaner för universiteten i Uppsala och Lund. Härvid framhöll jag, att jag, i avbidan på att de av mig förordade byggnadsplanerna skulle komma till stånd, endast i undantagsfall ansåge mig böra tillstyrka nya byggnadsföretag för universiteten. Jag förklarade mig emellertid vilja senare denna dag upptaga frågan om anslag till nybyggnad för den fysiska institutionen vid universitetet i Lund.

Beträffande denna fråga har, såsom av den i ärendet förebragta utredningen framgår, från olika håll vitsordats det synnerligen trängande behovet av att institutionen snarast får sin lokalfråga löst. I samband med universitetets anslagsäskanden för budgetåret 1936/1937 gjordes framställning om anvisande av medel för till- och ombyggnad av den nuvarande institutionsbyggnaden. Byggnadsstyrelsen ansåg dock, att frågan härom icke borde upptagas till slutligt avgörande, förrän en plan upprättats jämväl för utbyggnad av vissa andra närbelägna institutioner vid universitetet. Sedermera har emellertid byggnadsfrågan kommit i ett annat läge genom det av större akademiska konsistoriet framlagda förslaget, att en helt ny byggnad för den fysiska institutionen skulle uppföras på annan plats och planerna på till- och ombyggnad av byggnaden skrinläggas. Efter erhållet uppdrag har byggnadsstyrelsen förebragt närmare utredning i ärendet och därvid ansett övervägande skäl tala för uppförandet av en ny byggnad för ifrågavarande ändamål. Universitetsmyndigheterna hava också varmt förordat detta förslag.

Utredningen utvisar, att de lokalutrymmen, man tidigare räknat med att er-hålla i kemiska institutionens gamla byggnad, på grund av denna byggnads bristfällighet icke ansetts motsvara de krav, man borde uppställa för de in-stitutioner, som kunde komma att förläggas till denna byggnad. Byggnads-styrelsen har därför ansett några mera betydande kostnader icke böra ned-läggas på kemibyggnadens iståndsättande utan densamma böra allenast nödortfött ställas i ordning för vissa provisoriska behov. Däremot skulle den nuvarande fysiska institutionsbyggnaden, som ur rent teknisk synpunkt befinner sig i gott stånd, för tämligen ringa kostnad kunna lämna fullgoda lokaler för andra institutioner — främst den psykologiska — vilkas lokal-fråga är trängande. Genom en nybyggnad för fysiska institutionen vinnes även — förutom ett rationellt ordnande av lokaler för denna institution — att de fysiologiska och anatomiska institutionernas lokalfråga kommer i ett förmånligare läge.

Då åtgärder för tillgodoseende av förbättrade förhållanden för den fysiska institutionen synas mig oundgängliga och den av byggnadsstyrelsen före-bragta utredningen tydligt utvisat, att avsevärda fördelar ur olika synpunk-ter stå att vinna genom uppförande av en ny institutionsbyggnad, tillstyrker jag, att medel äskas av riksdagen för nästkommande budgetår för igångsät-tande av detta byggnadsföretag.

Enligt de föreliggande kostnadsberäkningarna skulle de egentliga bygg-nadskostnaderna uppgå till 640,000 kronor, vartill komme för ledningsarbe-ten 324,000 kronor, för oförutsedda utgifter, administrationskostnader, rit-ningar och kontroll 76,000 kronor samt för möbler och inventarier 64,000 kronor eller alltså sammanlagt 1,104,000 kronor.

Jag har icke funnit anledning till erinran mot de gjorda kostnadsberäk-ningarna. Den för nybyggnaden föreslagna platsen synes mig lämplig.

Beträffande den nya institutionsbyggnadens förseende med möbler, in-ventarier, maskiner och instrument m. m. får jag framhålla, att dessa kost-nader, i den mån de icke avse fast inredning, icke böra påföras statens all-männa fastighetsfond utan utgå av andra medel. Jag förutsätter, att i sinom tid närmare utredning förebringas, huruvida och i vad mån sagda kostna-der äro av den natur, att de böra täckas av kapitalökningsanslag till fastig-hetsfonden. Anslag för ifrågavarande ändamål äro emellertid icke erfor-derliga för nästa budgetår, varför jag saknar anledning att i förevarande sammanhang närmare ingå på denna fråga.

Vidkommande åter det belopp, som för de egentliga byggnadskostnaderna bör äskas på riksstaten för budgetåret 1937/1938, har byggnadsstyrelsen i sin förenämnda plan för statens byggnadsverksamhet under femårsperioden 1937/1942 beräknat ett belopp av 150,000 kronor erforderligt för ifrågava-rande arbetes påbörjande. Jag får i anslutning härtill tillstyrka, att nämnda belopp nu äskas av riksdagen.

I likhet med kanslern anser jag, att de av professorn Siegbahn gjorda er-inringarna mot det av byggnadsstyrelsen uppgjorda förslaget böra bliva före-mål för överväganden vid de definitiva byggnadsritningarnas uppgörande.»

Utskottet. Utskottet, som på ort och ställe övertygat sig om behovet av det tillärnade byggnadsföretaget, har icke funnit något att erinra mot det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Uppförande av byggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 150,000 kronor.

6:o) Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet. Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 6) föreslagit riksdagen angående anslag till förevarande ändamål avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande; vilket härmed

anmäles.

7:o) Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 24—27) och under erinran, att karolinska sjukhusets byggnadskommitté för ändamålet äskat ett anslag av 2,860,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 2,500,000 kronor, varav 500,000 kronor till enskilda vårdplatser å sjukhuset.

8:o) Nybyggnad för laboratorier för gjuteriteknik m. m. vid tekniska högskolan. Inredande av vissa lokaler inom fackavdelningen för elektroteknik m. m. vid tekniska högskolan. Uppförande av byggnad för fackavdelningen för skeppsbyggeri m. m. vid Chalmers tekniska högskola. Uppförande av byggnad för fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad vid Chalmers tekniska högskola. Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkterna 8—11) föreslagit riksdagen angående anslag till förevarande ändamål avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande; vilket härmed

anmäles.

9:o) Värmeledningsanläggning vid folkskoleseminariet i Luleå. Kungl. Maj:t har (punkt 12, sid. 28—30) föreslagit riksdagen att till Värmeledningsanläggning vid folkskoleseminariet i Luleå för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 135,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att av seminariets fem byggnader rektorsbostaden för närvarande är försedd med varmvattenvärmeledning samt gymnastikbyggnaden, huvudbyggnaden och övningsskolans byggnad med separata lågtrycksångvärmeledningar, medan vaktmästarebostaden uppvärms med kakelugnar och kaminer. Kungl. Maj:ts förslag grundar sig på ett på föranstaltande av byggnadsstyrelsen uppgjort förslag till värmeledningsanläggning jämte materielförteckning och beskrivning, mot vilket förslag byggnadsstyrelsen förklarat sig icke hava något att erinra. Enligt detta förslag skulle samtliga till seminariet hörande byggnader förses med ny värmeledning enligt pumpvarmvattensystem med en gemensam central, förlagd till övningsskolans byggnad. Kostnaderna för ifrågavarande arbeten hava beräknats fördela sig med 95,000 kronor på pannanläggningarna och rörledningsarbetena samt med 40,000 kronor på de i samband med installationsarbetena erforderliga byggnadsarbetena.

Utskottet, som funnit den ifrågasatta värmeledningsanläggningen vara av behovet påkallad, har ej kunnat undgå att finna de beräknade kostnaderna väl höga men anser sig icke kunna nu föreslå någon reduktion av det för ändamålet äskade anslaget. Utskottet utgår emellertid ifrån, att vid anläggningens detaljutformning och arbetenas utförande alla möjligheter tillvaratagas att nedbrinka nämnda kostnader.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Värmeledningsanläggning vid folkskoleseminariet i Luleå* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 135,000 kronor.

10:o) **Ändringsarbeten m. m. vid folkskoleseminarierna i Göteborg, Lund och Umeå. Tillbyggnadsarbeten vid småskoleseminariet i Lycksele. Ändringsarbeten m. m. vid småskoleseminariet i Härnösand.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 13—15, sid. 30—41) och under hänvisning till vad av departementschefen anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1937/1938 anvisa

a) till *Ändringsarbeten m. m. vid folkskoleseminarierna i Göteborg, Lund och Umeå* ett *reservationsanslag* av 48,500 kronor;

b) till *Tillbyggnadsarbeten vid småskoleseminariet i Lycksele* ett *reservationsanslag* av 61,000 kronor;

c) till *Ändringsarbeten m. m. vid småskoleseminariet i Härnösand* ett *reservationsanslag* av 19,000 kronor.

11:o) **Ombyggnad av en bostadslägenhet vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodan m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, sid. 41—43) hemställer utskottet,

Bihang till riksdagens protokoll 1937. 6 saml. Nr 50.

att riksdagen må till *Ombyggnad av en bostadslägenhet vid institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 18,000 kronor.

12:o) **Ändrings- och inredningsarbeten vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, sid. 43 och 44) och under erinran om att utskottet under punkten 167:o) i sitt utlåtande nr 8 tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag om anvisande för nästkommande budgetår av ett belopp av 1,650 kronor till inköp av vissa lösa inventarier i samband med de här ifrågasatta arbetena, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ändrings- och inredningsarbeten vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av 41,700 kronor.

I fråga om sättet för beredande av tackning m. m. beträffande de i detta utlåtande omförmälda anslagen kommer utskottet att framdeles avgiva yttrande.

Stockholm den 15 mars 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Nilsson* i Gränebo, *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Svensson* i Kompermåla, *Oscar Olsson*, *Pauli*, *Sandén*, *Nilsson* i Fredrikshälsö, *Lindström*, *Rahmn*, *Hörstadius* och *Bäckström*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson* i Falun, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Svensson*, *Andersson* i Prästbol, *Norling*, *Holmdahl*, *Andersson* i Södergård, *Danielsson*, *Persson* i Tidaholm och *Erlander*.

Reservationer:

vid *punkt 2:o)* (Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m.) av herr *Oscar Olsson*, som ansett, att utskottet bort tillstyrka anvisande av ett *reservationsanslag* av 1,002,000 kronor för ändamålet.

vid *punkt 10:o)* (Ändringsarbeten m. m. vid folkskoleseminarierna i Göteborg, Lund och Umeå m. m.) av herrar *Pauli* och *Rahmn*.